

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-02-42 S

СИЛАБУС SYLLABUS	Міжнародне право International law	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВВ 5.1	
Освітній рівень Level of Education	Магістерський (другий) Master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	24	Сфера обслуговування Service sector
Спеціальність Field of Study	242	Туризм і рекреація Tourism and recreation
Освітня програма	Туризм і рекреація	
Degree Programme	Tourism and recreation	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОП на сайті університету: <https://cutt.ly/AwvFMv5U>

Розробник силабусу: *Дуліба Євгенія Володимирівна, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: *Міщук Інна Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент.*

Керівник (гарант) ОП: *Коротун Ольга Петрівна, кандидат економічних наук*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Прищепна Алла Миколаївна, доктор сільсько-господарських наук, професор*

Попередня версія силабусу (вказати шифр) 07-01-02S

© Дуліба, 2023

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Туризм і рекреація
Спеціальність	242 Туризм і рекреація
Рік навчання, семестр	1,1
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин/2 години
Лабораторні заняття:	14 годин/8 годин
Самостійна робота:	60 годин/80 годин
Курсова робота:	
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор	 <p>Дуліба Євгенія Володимирівна, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін</p>
Вікіситет	Євгенія Володимирівна Дуліба — Wikicitet (nuwm.edu.ua)
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2651-4977
Як комунікувати	ye.v.duliba@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою вивчення дисципліни є формування та розвиток умінь аналізувати глобальні процеси, міжнародно-правові події, взаємодії держав, міжнародних організацій та окремих суб'єктів на основі аналізу міжнародно-правових актів, ознайомлення студентів з фундаментальними поняттями та інститутами міжнародного права, механізмом міжнародно-правового регулювання окремих сфер міжнародних відносин

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1137>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Міжнародне право» є дисципліни «Географія та економіка міжнародного туризму», «Менеджмент сфери туризму та гостинності», «Організація туристичних подорожей».

Компетентності

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК8. Здатність діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Структура та зміст дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Міжнародне право: поняття, предмет, система, принципи
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (РН10, РН12).

Поняття, предмет, система, функції міжнародного права. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право: предмет правового регулювання. Співвідношення міжнародного та національного права. Джерела міжнародного публічного та приватного права. Принципи міжнародного публічного права: принцип суверенної рівності держав; принцип незастосування сили і погрози силою; принцип мирного вирішення міжнародних спорів; принцип невтручання у внутрішні справи; принцип рівноправності та самовизначення народів; принцип співробітництва; принцип добросовісного виконання зобов'язань за

міжнародним правом; принцип територіальної цілісності держав; принцип непорушності державних кордонів; принцип поваги прав та основних свобод людини.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного права

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год.; заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 12 год. (РН7, РН8, РН10, РН12).

Поняття та види суб'єктів міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність, міжнародна правоздатність, міжнародна дієздатність, міжнародна деліктоздатність. Міжнародно-правове визнання та правонаступництво. Декларативна та конститутивна теорії визнання держав. Форми визнання держави: *de jure*, *de facto* та *ad hoc*. Поняття і види міжнародних організацій. Роль міжнародних організацій у системі регулювання міжнародних відносин.

Тема 3. Права людини в міжнародному праві

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год.; заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 12 год. (РН7, РН8, РН10, РН12).

Поняття міжнародного права прав людини. Становлення та розвиток міжнародного права прав людини. Джерела міжнародного права прав людини. Міжнародні стандарти у сфері прав людини. Міжнародно-правова регламентація правового становища населення. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства (апатридів), осіб з подвійним громадянством, біженців. Міжнародно-правові питання громадянства.

Тема 4. Територія у міжнародному праві

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 6 год.; заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (РН10, РН12).

Поняття території у міжнародному праві. Державні території, території з міжнародним режимом, території зі змішаним режимом. Визначення і встановлення державного кордону: демаркація і делімітація. Правові підстави зміни державної території: самовизначення, цесія, ефективна окупація, давнина володіння, оренда. Анексія, військова окупація. Міжнародне морське право: міжнародно-правовий режим відкритого моря, Світового океану, замкнутих або напівзамкнутих морів, потоків та каналів, річок.

Міжнародно-правове регулювання мирного проходу. Міжнародно-правовий режим Арктики та Антарктиди.

Разом за МК1: денна форма: лекції – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 34 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 44 год.

Тема 5. Право міжнародних договорів

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 6 год.; заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH10, PH12).

Поняття і ознаки міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів. Стадії укладання міжнародних договорів: підготовку, розроблення, узгодження та прийняття тексту; встановлення автентичності тексту договору; вираження згоди на обов'язковість договору; підписання AD REFERENDUM; парафування; підписання, обмін документами, що складають договір, ратифікація, прийняття, затвердження, приєднання. Депозитарій і його основні функції. Застереження. Підставами недійсності договору: примус держави, його представника, обман, помилка, протиріччя договору нормам jus cogens. Юридичні підстави припинення дії: денонсація, перегляд, анулювання, докорінна зміна обставин.

Тема 6. Відповідальність у міжнародному праві

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 8 год.; заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH7, PH8, PH10, PH12).

Поняття, види і підстави міжнародно-правової відповідальності. Негативна та позитивна міжнародно-правова відповідальність. Суб'єкти права міжнародної відповідальності. Поняття та види міжнародних правопорушень: міжнародні злочини, злочини міжнародного характеру, інші міжнародні правопорушення (міжнародні делікти). Матеріальна і нематеріальна відповідальність. Форми матеріальної відповідальності: реституція і репарація. Форми нематеріальної відповідальності: ресторація, сатисфакція, декларативні рішення, обмеження суверенітету. Обставин, що виключають настання міжнародно-правової відповідальності. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Особливості вирішення спорів органами ООН (Рада Безпеки, Генеральна Асамблея, Генеральний Секретар і Міжнародний Суд).

Тема 7. Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності

Денна форма: лекції – 4 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 12 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 16 год. (PH7, PH8, PH10, PH12).

Поняття «міжнародний туризм», «міжнародна туристична діяльність», «туризм», «турист». Особливості міжнародно-правового регулювання туристичної діяльності. Міжнародно-туристичні відносини. Загальна характеристика міжнародно-правових актів у сфері туризму. Правовий статус та види міжнародних організацій в галузі туризму. Всесвітня туристична організація: порядок утворення, правовий статус, напрямки діяльності. Форми міжнародного співробітництва у сфері міжнародного туризму.

Разом за МК2: денна форма: лекції – 8 год., практичні – 6 год., самостійна робота – 28 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 36 год.

УСЬОГО: денна форма: лекції – 16 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 60 год., всього 90 год; **заочна форма:** лекції – 2 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 80 год., всього 90 год.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, бінарні лекції, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, елементи навчальної гри.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, реферати, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

– по 6 балів за якісну підготовку до кожного практичного заняття;

– 18 балів за якісне оформлення індивідуального завдання;

– 20 балів – модуль 1;

– 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, ессе, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали аспірантам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

Міжнародні акти, закони та інші нормативно-правові акти:

1. Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface of 07 July 1952. URL: <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/07/7-01/damage-foreign-aircraft.xml>

2. Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide of 9 December 1948. URL:

- <https://www.un.org/en/genocideprevention/genocide-convention.shtml>
3. Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations. URL: <https://digitallibrary.un.org/record/202170>
 4. Draft articles on the responsibility of international organizations 2011. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_11_2011.pdf
 5. Framework Convention on Tourism Ethics. URL: <https://www.unwto.org/ethics-convention>
 6. Global Code of Ethics for Tourism. URL: <https://www.unwto.org/global-code-of-ethics-for-tourism>
 7. International Code for The Protection of Tourists. URL: <https://www.unwto.org/international-code-for-the-protection-of-tourists>
 8. Manila Declaration on World Tourism. URL: <https://www.univeur.org/cuebc/downloads/PDF%20carte/65.%20Manila.PDF>
 9. Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts 2001: General Assembly resolution 56/83 of 12 December 2001. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_6_2001.pdf
 10. Statute of the International Court of Justice. URL: https://legal.un.org/avl/pdf/ha/sici/icj_statute_e.pdf
 11. The Vienna Convention on Civil Liability 21 May 1963 <https://www.iaea.org/topics/nuclear-liability-conventions/vienna-convention-on-civil-liability-for-nuclear-damage>
 12. Vienna Convention on the Law of Treaties between States and International Organizations or between International Organizations 1986. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_2_1986.pdf
 13. Американська декларація з прав і обов'язків людини. URL: <http://hrlibrary.umn.edu/oasinstr/zoas2dec.htm>
 14. Африканська хартія прав людини і народів. URL: <https://www.achpr.org/legalinstruments/detail?id=49>
 15. Віденська конвенція щодо права міжнародних договорів 1969 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU69K01>
 16. Віденській конвенції про правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів від 8 квітня 1983 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU83K04U>
 17. Віденській конвенції про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
 18. Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів: 13 вересня 2007 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_156#Text
 19. Декларація прав людини АСЕАН. URL: <https://asean.org/asean-human-rights-declaration/>
 20. Договір про Антарктику від 01.12.1959 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_224#Text
 21. Договір про постійний нейтралітет та експлуатацію Панамського каналу. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id209720>
 22. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

23. Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
24. Конвенція про режим судноплавства на Дунаї від 18.08.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_175#Text
25. Конвенція ООН з морського права 1982 року. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=00O5WDC64C>
26. Конвенція ООН про статус біженців від 1951 року. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011#Text
27. Конвенція про статус апатридів 1954. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232#Text
28. Конвенція щодо забезпечення вільного користування Суецьким каналом від 29 жовтня 1888 року. <http://docs.historyrussia.org/ru/nodes/136109-konventsiya-otnositelno-obespecheniya-svobodnogo-plavaniya-po-suetskomu-kanalu-konstantinopol-29-oktyabrya-1888-goda>
29. Статут ООН. URL: [UN Charter_Ukrainian.pdf](#)
30. Угода про збереження білих ведмедів від 15.11.1973 URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id210062>

Допоміжна література:

1. International Law Handbook. Collection of Instruments. United Nations. 2017. URL: https://legal.un.org/avl/studymaterials/handbook/english/book_1.pdf
2. Public International Law. URL: <https://books-library.net/files/books-library.online-01062105Vp1M0.pdf>
3. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник: МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
4. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 252с.
5. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
6. Іванків І. Б. Права людства. Монографія. Київ : Vaime, 2020. 158с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/2/1/483674.pdf>
7. Фалалєєва Л. Г. Захист основоположних прав у інтеграційному правопорядку Європейського Союзу: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2020. 455 с. http://idpnan.org.ua/files/2021/falaleeva-l.g.-zahist-osnovopolojnih-prav-u-integratsiyному-pravoporyadku-evropeyskogo-soyuzu_d_.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
3. <https://www.un.org> - Організація Об'єднаних Націй
4. <https://www.unwto.org> – Всесвітня туристична організація

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень. Зокрема, в освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача та здобувачів:

1. Теремецький В.І. Дуліба Є.В. Роль СОТ у регулюванні світової торгівлі медичними засобами та приладами під час пандемії COVID-19. *Право і безпека*. 2020. № 1(76). 146-152.

2. Teremetskyi V., Duliba Ye., Didkivska G., Maliarova V., Kostenko M., Hrytsai S. Responsibility for Ensuring the World Biosafety: Rethinking in the Context of the Covid-19 Pandemic. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2021 Vol: 24 Issue: 3. P. 1-12.

3. Duliba, Y., Ovcharuk, S., Doichyk, M., Hoian, I., Vergolyas, M., & Sarancha, I. (2022). The Transformation of the Global Civil Society during the Covid-19 Pandemic. *Postmodern Openings*, 13(1), 436-449. <https://doi.org/10.18662/po/13.1/406>

4. Duliba Ye. Nuclear safety: a global challenge in the context of the war in Ukraine. *Journal of Energy & Natural Resources Law*. 2022. DOI: 10.1080/02646811.2022.2145018

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Комунікативні здібності, самоорганізація, вміння працювати в команді, управління своїм часом, критичного мислення

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumentu>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

– В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину,

то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Професор кафедри конституційного права
та галузевих дисциплін

Євгенія ДУЛІБА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1324 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00